

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان:

شناسایی و آمایش زیستگاه‌ها،
ایستگاه‌ها و مراکز ذخایر ژنتیکی کشور و
طبقه بندی استاندارد آنها

مجری مسئول:

مهناز ربانی‌ها

شماره ثبت

۵۳۵۲۲

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان طرح : شناسایی و آمایش زیستگاه ها، ایستگاه ها و مراکز ذخایر ژنتیکی کشور و طبقه بندی استاندارد آنها

شماره مصوب طرح : ۹۵۰۲۸-۹۵۰۱-۰۳۳-۱۲-۱۲-۰۱۴۸

نام و نام خانوادگی نگارنده/نگارندگان : مهناز ربانی ها

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرح های ملی و مشترک دارد) : مهناز ربانی ها

نام و نام خانوادگی مجری /مجربان : مهناز ربانی ها

نام و نام خانوادگی همکار(ان) : فریدون عوفی، محمود رامین

نام و نام خانوادگی مشاور(ان) : -

نام و نام خانوادگی ناظر(ان) : -

محل اجرا : استان تهران

تاریخ شروع : ۹۵/۴/۱

مدت اجرا : ۱ سال و ۹ ماه

ناشر : موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار : سال ۱۳۹۷

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است . نقل مطالب ، تصاویر ، جداول ، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است .

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسئول / مجری»

طرح : شناسایی و آمایش زیستگاه ها، ایستگاه ها و مراکز ذخایر

ژنتیکی کشور و طبقه بندی استاندارد آنها

کد مصوب : ۹۵۰۲۸-۹۵۰۱-۹۵۰۳۳-۱۲-۱۲-۱۴۸-۰

شماره ثبت (فروست) : ۵۳۵۲۲ تاریخ : ۱۳۹۷/۲/۲۴

با مسئولیت اجرایی سرکار خانم مهناز ربانی ها دارای مدرک

تحصیلی دکتری در رشته بیولوژی دریا می باشد.

طرح توسط داوران منتخب بخش زیست فنآوری و فرآوری آبزیان در

تاریخ ۹۶/۱۲/۲۳ مورد ارزیابی و با رتبه عالی تأیید گردید.

در زمان اجرای طرح ، مجری در :

ستاد ■ پژوهشکده □ مرکز □ ایستگاه □

با سمت مدیر گروه اکولوژی دریای خزر در مؤسسه تحقیقات علوم

شیلاتی کشور مشغول بوده است.

صفحه	«فهرست مندرجات»	عنوان
۱.....	چکیده	
۲.....	۱- مقدمه	
۸.....	۲- روش کار	
۱۱.....	۳- نتایج	
۱۲.....	۳-۱- خوریات	
۱۳.....	۳-۲- مصب	
۱۳.....	۳-۳- جنگلهای دریایی مانگرو	
۱۴.....	۳-۴- آبسنگ های مرجانی	
۱۴.....	۳-۵- خلیج های کوچک ساحلی	
۱۵.....	۳-۶- تالاب	
۱۶.....	۴- بحث و نتیجه گیری	
۱۶.....	۴-۱- اکوسیستم های زیستگاه های حوضه آبریز ساحلی - دریایی کشور	
۲۸.....	۴-۲- اکوسیستم های زیستگاه های حوضه آبریز آبهای داخلی و مرزی کشور	
۳۱.....	منابع	
۳۴.....	چکیده انگلیسی	

چکیده

ناحیه ساحلی محل پیوند آب و خشکی و فصل مشترک عملکرد دو اکوسیستم با خصوصیات مجزا از یکدیگر است. محیط زیست ساحلی یک سیستم تکامل یافته طبیعی و در برگیرنده پیچیده ترین و در عین حال غنی ترین اکوسیستم های مولد بر روی کره زمین می باشد. که این ناحیه، منطقه ای انتقالی و به شدت آسیب پذیر است و از آنجا که پذیرنده آلاینده های خشکی و دریا می باشد، از تجمع آلاینده ها در معرض تهدید دائمی قرار دارد. آلودگی دریاها و تاثیر فعالیت های خشکی که ماحصل پیامد توسعه اقتصادی- اجتماعی در خط ساحلی و حوضه های آبریز آن می باشد، از مهمترین مسائل در اغلب مناطق دنیاست که به طور مستقیم زیستگاه های ساحلی را تحت تاثیر قرار می دهد.

از آنجا که پارامترهای انتخاب مناطق حساس دریایی با ضوابط ارائه شده از سوی IUCN برای ذخیره گاه ها یا مناطق حفاظت شده مطابقت دارد، لذا وجود منابع حساس^۱ می تواند به عنوان مهمترین پارامتر ایجاد یک منطقه حفاظت شده یا حساس نیز تلقی گردد. در مجموع، مناطق حساس دریایی که می توانند در سواحل آب های داخلی، آب های سرزمینی، منطقه انحصاری و اقتصادی و آب های آزاد شناسایی و انتخاب گردند، نواحی هستند که واجد منابع حساس ساحلی و دریایی و یا وابسته به دریا بوده و این حساسیت به واسطه تنوع زیستی، غنای جمعیت جانداران، وجود گونه های در معرض خطر، گونه های در حال انقراض، گونه های آسیب پذیر، گونه های کمیاب، واقع شدن اجتماعات حیاتی در آستانه تحمل اکولوژیک، حساسیت به آلاینده ها، کندی ترمیم زیست محیطی آسیب های وارده و مشکلات ناشی از پاکسازی آلاینده های محیطی ایجاد می گردد.

بر اساس تحقیقات انجام شده در ایران در مورد شناسایی مناطق و منابع حساس، این مناطق و منابع به دو گروه متمایز به صورت زیر تفکیک می گردد:

۱- گروه منابع حساس زیستی: شامل جنگل های مانگرو، آبسنگ های مرجانی، لاک پستان دریایی، پرندگان آبی، گیاهان دریایی و پستانداران دریایی.

۲- گروه منابع حساس فیزیکی: شامل ساختمان فیزیکی سواحل در زیر بخش های سواحل گلی، ماسه ای، سنگی و اشکال هیدرولوژیک کرانه در گروه های آبشناختی، مصب، خور و خلیج کوچک.

کلمات کلیدی: زیستگاه های آبی، زمین ریخت شناسی ساحلی، خلیج فارس، خلیج عمان، دریای خزر، آب های داخلی

¹ Vulnerable Marine Resources